

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring.

Syftet med ändringarna är att lagstiftningen om konventionen skall motsvara de krav som den nya grundlagen ställer på författningshierarkin och på tryggandet av förutsättningarna för god förvaltning och näringsfrihet. Därför föreslås det att bestämmelserna om import och export av kemikalier som omfattas av konventionen och bestämmelserna om tillståndsförfarandet och deklarationsskyldigheten för verksamhetsidkare beträffande vissa kemikalier som omfattas av konventionen skall preciseras och flyttas över från ikraftträdandeförordningen till lagen. På motsvarande sätt föreslås att bestämmelser om den

nationella myndigheten överförs till lagen från utrikesministeriets beslut om konventionen.

I detta sammanhang uppdateras också bestämmelserna om exportkontroll, särskilt av den anledningen att exportkontrollen av produkter med dubbel användning har överförts från handels- och industriministeriet till utrikesministeriet 2003.

Dessutom föreslås smärre innehållsmässiga ändringar av lagen för att lagstiftningen skall stödja ett effektivt genomförande av konventionen i Finland. De föreslagna ändringarna gäller verksamhetsidkarnas deklarationsskyldighet samt importbegränsningar och exportkrav i fråga om vissa kemikalier som omfattas av konventionen.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
I ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1 Inledning.....	3
2 Nuläge och föreslagna ändringar.....	3
3 Propositionens konsekvenser.....	5
3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för myndigheternas verksamhet ...	5
3.2 Konsekvenser för företag.....	6
4 Beredningen av propositionen.....	6
II DETALJMOTIVERING.....	7
1 Lagförslag.....	7
2 Närmare bestämmelser och föreskrifter	13
3 Ikraftträdande	13
4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	13
LAGFÖRSLAG	15
om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring	15
LAGFÖRSLAG.....	19
om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring	19
FÖRORDNINGSUTKAST	27
om ändring av förordningen om ikraftträdande av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring och av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen	27

I ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Regeringen föreslår i sin proposition en uppdatering av den finska lagstiftningen om konventionen om förbud mot kemiska vapen, eftersom denna lagstiftning blivit delvis föråldrad till följd av de ändringar som skett i ansvarsfördelningen mellan myndigheterna och i annan lagstiftning. I revideringen har man också beaktat de krav som den nya grundlagen ställer samt grundlagsutskottets grundlagspreciserande ställningstaganden. Utifrån detta har man strävat efter att precisera bestämmelserna om myndigheternas befogenheter och rätt att utfärda förordning. Dessutom föreslås vissa preciseringar i ikraftträdandelagen. Dessa föranleds av kraven på ett effektivt genomförande av bestämmelserna i konventionen om förbud mot kemiska vapen.

2 Nuläge och föreslagna ändringar

Gällande finsk lagstiftning om förbudet mot kemiska vapen bygger på 1997 års lag om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (FördrS 17–19/1997), nedan konventionen, och 1997 års förordning om ikraftträdande av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring och av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen (348/1997), sådan den lyder ändrad genom förordning 498/1997 och förordning 1047/1999, nedan ikraftträdandeförordningen.

Ikraftträdandelagen och ikraftträdandeförordningen har tillkommit innan den nya grundlagen trädde i kraft, vilket betyder att de inte till alla delar uppfyller den nya grundlagens krav i fråga om författningshierarkin och genomförandet av god förvaltning och näringsfrihet. Därför föreslås en överflyttning från ikraftträdandeförordningen till la-

gen av bestämmelserna om tillståndsförfarandet och verksamhetsidkarnas deklara-tionsskyldighet i fråga om vissa kemikalier som omfattas av konventionen liksom också bestämmelserna om export och import av kemikalier som omfattas av konventionen. För att trygga garantierna för god förvaltning föreslås det dessutom att bestämmelserna om tillståndsförfarandet och förutsättningarna för tillstånd preciseras i enlighet med de begränsningar som gäller för användningen av tillståndspliktiga kemikalier enligt konventionen. Vidare kan det anses att grundlagen förutsätter att de uppgifter och befogenheter som den nationella myndigheten (Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen, Verifin) har enligt konventionen definieras i lag eftersom uppgifterna innebär utövning av offentlig makt. För närvarande regleras detta i ett beslut av utrikesministeriet, men det föreslås att de skrivs in i ikraftträdandelagen. Samtidigt föreslås också reglering av rätten att vid behov utfärda en statsrådsförordning med närmare bestämmelser om verifikationsinstitutets andra uppgifter som hör samman med genomförandet av konventionen, dvs. de som inte innebär utövning av offentlig makt. Bemyndigandet i ikraftträdandelagen att utfärda förordning är inte klart avgränsat på det sätt som grundlagen förutsätter och därför föreslås en revidering av dem.

De senaste ändringarna av ikraftträdandelagen och ikraftträdandeförordningen gjordes 1999 och efter detta har förändringar skett i ansvarsfördelningen mellan finska myndigheter och även i annan lagstiftning, vilket även påverkat bl.a. handhavandet i Finland av de uppgifter som följer av konventionen. De produkter som är underkastade exportkontroll enligt ikraftträdandelagen är till stor del produkter med dubbel användning och exportkontrollen av dessa har flyttats över från handels- och industriministeriet till utrikesministeriet 2003 genom lagen om ändring av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (581/2003). Detta innebär att ikraftträdandelagens bestämmel-

ser om exportkontroll är föråldrade. Dessutom har ikraftträdandelagens och ikraftträdandeförordningens bestämmelser om övervakningen av export och import blivit föråldrade i fråga om hänvisningarna till lagen om tryggnad av landets utrikeshandel och ekonomiska tillväxt (157/1974), som upphävdes genom lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996), och till EU-rådets beslut om gemensam åtgärd för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden (94/942/GUSP), som har ersatts av rådets förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden, nedan rådets förordning om export av produkter med dubbel användning. En revidering av dessa hänvisningar föreslås. Däremot föreslås inte någon ändring av bestämmelserna om försvarsministeriets ansvar för de uppgifter som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Vissa ändringar som beaktar nuläget föreslås också i fråga om hänvisningarna i ikraftträdandelagen. I ikraftträdandelagen finns bestämmelser om handräckning som polisen, de tillsynsmyndigheter som nämns i kemikalielagen (744/1989) samt tullverket och gränsbevakningsväsendet skall ge för att verkställa konventionen om förbud mot kemiska vapen. Tillsynsmyndigheterna enligt kemikalielagen omfattar inte längre Säkerhetsteknikcentralen (TUKES) som tidigare nämndes i lagens 5 §. Detta är en följd av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), som stiftades 2005. Då ändrades kemikalielagen (391/2005) så att vissa uppgifter flyttades från kemikalielagen till lag 390/2005. Därför föreslås det att TUKES inskrivs i ikraftträdandelagens 6 § om handräckning.

Det förutsätts i konventionen att verksamhetsidkarna skall deklarerera användningen av kemikalier som omfattas av konventionen. Deklaration skall ges in angående det föregående kalenderåret och det kommande kalenderåret. För närvarande finns bestämmelser i 4 § i ikraftträdandeförordningen om denna deklARATIONSSKYLDIGHET i fråga om det föregå-

ende kalenderåret, men deklARATIONEN av användningen under det kommande kalenderåret har blivit beroende av de allmänna upplysningar som den nationella myndigheten har rätt till enligt 7 § i lagen och 4 § 4 mom. i förordningen. Till denna del har det förekommit betydande förseningar i verksamhetsidkarnas deklARATIONER, vilket försvårat de finska myndigheternas deklARATIONER till Organisationen för förbud mot kemiska vapen. Därför föreslås det att lagen ändras så att bestämmelserna om deklARATIONSSKYLDIGHETEN i sin helhet skrivs in i lagen i stället för i förordningen och att dessa bestämmelser dessutom preciseras så att verksamhetsidkarna blir skyldiga att lämna en planeringsdeklARATION också om produktionen, hanteringen och förbrukningen av kemikalierna i fråga under följande kalenderår.

Den finska lagstiftningen saknar för närvarande bestämmelser om två krav som ingår i konventionen och som gäller export och import från icke-konventionsstater av kemikalier som omfattas av konventionen. För det första förbjuder konventionen anskaffning från icke-konventionsstater av kemikalier som finns upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier och som är farligast av de kemikalier som omfattas av konventionen. Detta förbud ingår för närvarande inte i den finska ikraftträdandeförordningen där det dock finns ett förbud mot import från icke-konventionsstater av de mindre farliga kemikalierna på lista 2. Det föreslås nu att förbudet angående kemikalierna på såväl lista 1 som lista 2 för tydlighetens skull skall skrivas in i lagen. Importförbudet angående kemikalierna på lista 1 finns numera redan bl.a. i den danska, tyska, franska, amerikanska och australiensiska lagstiftningen. Samtidigt bör ett noggrant avgränsat undantag om import av prov inskrivas i lagen.

För det andra är den finska lagstiftningen om kemiska vapen inte tillräckligt detaljerad i fråga om export till icke-konventionsstater av kemikalier som finns upptagna på lista 3 i bilagan om kemikalier. Enligt konventionen krävs ett slutanvändarintyg av den mottagande staten för sådan export. Konventionsstaternas konferens fattade i november 1998 ett beslut om detaljerna i detta slutanvändarintyg (C-III/DEC.7), i vilket det bl.a. klargjordes

att slutanvändarintyget i konventionens verifikationsbilaga avser ett intyg som utfärdats av behörig myndighet hos respektive stat. I maj 2001 fattade konventionsstaternas konferens dessutom ett beslut om blandningar med låg koncentration, vilka inte kräver något slutanvändarintyg (C-VI/DEC.10) En konventionsstat kan om den så önskar tillämpa strängare bestämmelser. Ett krav på att slutanvändarintyg skall ges av staten ingår i bl.a. den danska, tyska, franska, amerikanska och australiensiska lagstiftningen. Beträffande detta förutsätts det enligt 5 § i den finska ikraftträdandeförordningen att exporttillstånd skall sökas hos utrikesministeriet för export av kemikalier som omfattas av konventionen. För att exporttillstånd skall erhållas krävs det enligt lagstiftningen om exportkontroll att det finns ett slutanvändarintyg som utfärdats av slutanvändaren. Lagstiftningen om exportkontroll kräver däremot inte något slutanvändarintyg av den mottagande staten. Denna bestämmelse i ikraftträdandeförordningen föreslås bli överflyttad till lagen. Samtidigt föreslås det att lagen skall få en bestämmelse om att exportören för att erhålla exporttillstånd måste uppvisa ett av den mottagande staten utfärdat slutanvändarintyg vid export till icke-konventionsstater av kemikalier som finns upptagna på lista 3 i bilagan om kemikalier. Något intyg krävs dock inte av blandningar där koncentrationen understiger de gränsvärden som fastställts av konventionsstaternas konferens (C-VI/DEC.10).

I lagstiftningen om konventionen har man inte heller, i fråga om kemikalieexporten, beaktat ett beslut från 2000 av konventionsstaternas konferens (C-V/DEC.16). Beslutet har gjort det lättare att exportera kemikalier på lista 2 i kemikaliebilagan till icke-konventionsstater. Innehållet i detta beslut har dock beaktats i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning och EU-lagstiftningen om exportkontroll (förordning (EG) 1334/2000). Till denna del föreslås endast en hänvisning till dessa exportkontrollbestämmelser i ikraftträdandelagen.

Det är viktigt att de ovan nämnda ändringarna om exportkontroll införs i den finska lagstiftningen om konventionen om förbud mot kemiska vapen, särskilt med hänsyn till

den debatt som förs i Organisationen för förbud mot kemiska vapen om vikten av ett fullständigt nationellt genomförande för att minimera risken för en spridning av kemiska vapen. Begränsningen och kontrollen av kemikalieexporten till icke-konventionsstater är av betydelse också därför att den kan fungera som ett incitament för sådana länders anslutning till konventionen som tills vidare inte omfattas av den.

Inom Organisationen för förbud mot kemiska vapen anses den finska lagstiftningen om konventionen om förbud mot kemiska vapen vara ett gott exempel på nationellt genomförande. Organisationen tekniska sekretariat använder den därför som modell då sekretariatet stöder arbetet med nationell lagstiftning i de konventionsstater som behöver hjälp med detta. Även med hänsyn till detta bör lagstiftningen uppdateras för att motsvara dagens situation.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Ändringarna i lagstiftningen angående konventionen om förbud mot kemiska vapen har inga betydande konsekvenser. Förslaget saknar ekonomiska konsekvenser. Det kan inte heller anses att förslaget har några betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet eftersom ändringarna angående ansvarsfördelningen mellan myndigheterna redan tillämpats i praktiken i samband med ändringen av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning.

Skärpningen av bestämmelserna om exportkontroll angående icke-konventionsstater får i praktiken små konsekvenser redan av den anledningen att det numera endast är 16 stater som inte omfattas av konventionen. Kemikalier som finns upptagna på lista 1 i kemikaliebilagan i konventionen importeras inte till Finland från dessa stater, och förbudet mot denna import medför sålunda inga extra uppgifter för myndigheterna. Kravet på intyg av det mottagande landet över att en vara blir kvar i landet gäller de sammanlagt 17 kemikalier på lista 3 i kemikaliebilagan

och ökar inte heller myndigheternas uppgifter i någon högre grad. Kemikalierna på lista 3 produceras för närvarande inte i Finland. Det är också mycket osannolikt att dessa kemikalier i framtiden kommer att exporteras från Finland till något icke-konventionsland. För tydlighetens skull bör det påpekas att det inte är meningen att uppgifterna för Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen (Verifin) skall ändras till följd av att de skrivs in i lagen.

3.2 Konsekvenser för företag

Förslagets nya krav som gäller verksamhetsidkare har inga betydande konsekvenser för förutsättningarna för vare sig företagens affärsverksamhet eller forskningen inom kemiska vetenskaper. Genom att bestämmelserna om verksamhetsidkarnas rättigheter och skyldigheter lyfts upp på lagnivå och då tillståndsförfarandet för vissa kemikalier preciseras leder förslaget dock till en förbättring dels av förutsättningarna för god förvaltning, dels av verksamhetsidkarnas rättssäkerhet, bl.a. med hänsyn till tryggheten av näringsfriheten. I Finland finns det för närvarande tio sådana företag med nationell deklareringskyldighet som använder kemikalier på lista 2 i kemikaliebilagan. Uppgifterna från två av dessa företag måste deklarerars till Organisationen för förbud mot kemiska vapen. Sådana företag med nationell deklareringskyldighet som använder kemikalier på lista 3 i kemikaliebilagan är ca 50 stycken i Finland. Användning av kemikalier på lista 3

deklarerars inte till Organisationen. Kemikalier på lista 1 i kemikaliebilagan används för närvarande av två institut, dvs. av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt (FTeknFoa) och Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen (Verifin), vilka har deklareringskyldighet till Organisationen för förbud mot kemiska vapen.

Verksamhetsidkarnas skyldighet att inge en planeringsdeklaration om användningen av sådana kemikalier under det kommande året som omfattas av konventionen förutsätter att verksamhetsidkarna inom en viss tidsram lämnar en uppskattning av produktionen, hanteringen och konsumtionen av vissa kemikalier.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har utarbetats som tjänsteuppdrag i utrikesministeriet. Den har varit på remiss i justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet samt hos Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen (Verifin), Läke-medelsverket och Kemiindustrin rf. I utlåtandena har man lyft fram verifikationsinstitutets rättsliga ställning, skrivningen av bemyndigandet att utfärda förordning, tryggheten av näringsfriheten, förfarandena som gäller tillståndsbeslut och fastställandet av tillståndsvillkor samt vid Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalts status. De föreslagna ändringarna har beaktats i förslaget.

II DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

2 §. Myndigheter. Föreslås en ändring av hela 2 §.

I 2 mom. bestäms om uppgifter och befogenheter för Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen (Verifin). Enligt 1 § i Verifins instruktion är institutet ett separat inrättning under Helsingfors universitets konsistorium. Institutet styrs av utrikesministeriet och arbetar i nära samarbete med utrikesministeriet. Verksamheten styrs och övervakas av en styrelse med sju medlemmar, av dessa utnämns tre av utrikesministeriet och fyra av Helsingfors universitets konsistorium. En av dessa fyra representerar institutets personal. Utrikesministeriet utser styrelsens ordförande och konsistoriet utser vice ordföranden. I dagens läge finansieras Verifins verksamhet huvudsakligen av utrikesministeriet.

Det är svårt att fastställa Verifins status inom statsförvaltningen. I egenskap av en separat inrättning under konsistoriet åtnjuter Verifin i förhållande till statsförvaltningen den rätt till självstyrelse som tillkommer universiteten enligt 2 § i universitetslagen. Grundlagens 119 § 2 mom. enligt vilken de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ skall regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt, är sålunda inte direkt tillämpligt på Verifin som arbetar i anslutning till Helsingfors universitet. Till den del Verifins uppgifter gäller genomförandet av konventionen mot kemiska vapen har utrikesministeriet dock gett Verifin myndighetsuppgifter av sådan karaktär som i ljuset av grundlagen förutsätter reglering på lagnivå. Kravet i grundlagens 119 § 2 mom. kan i detta fall anses bli tillämpligt analogt till den del det är fråga om uppgifter som härrör från konventionen.

Därför föreslås det i 2 § 2 mom. bestämmelser om de allmänna grunderna för Verifin. Enligt förarbetena till grundlagen avses med allmänna grunder främst enhetens namn, bransch och huvudsakliga uppgifter samt

dess behörighet (RP 1/1998 rd). De uppgifter som regleras i momentet gäller i sin helhet genomförandet av konventionen. För närvarande definieras de i 2, 5 och 7 § i ikraftträdandelagen, i 3 och 4 § i ikraftträdandeförordningen och i 1 § i utrikesministeriets beslut om handhavande av uppgifter som följer av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (1216/1997) och i Verifins instruktion som kanslern för Helsingfors universitet fastställt 16.6.1994 (ändrad 16.10.2001). I samband med den föreslagna ändringen klargörs särskilt de bestämmelser som ingår i utrikesministeriets beslut.

I det föreslagna momentet fastställs att Verifin är den nationella myndighet som i artikel VII i konventionen avses för samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen och de övriga konventionsstaterna. Dessutom sägs det att Verifin bistår utrikesministeriet med expertis för efterlevnaden och genomförandet av konventionen och det hänvisas särskilt till bestämmelserna om institutets lagfasta myndighetsuppgifter som återfinns i 4 a, 4 b, 4 c och 5 § i den föreslagna lagen.

I 3 mom. regleras bemyndigandet att genom en förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om sådana uppgifter för institutet som inte innebär utövande av offentlig makt och som härrör av konventionen.

Att bestämmelserna om Verifin görs enklare och att de allmänna grunderna för verifikationsinstitutet inskrivs i lag på det sätt som grundlagen förutsätter avser inte att ändra institutets uppgifter eller befogenheter. Det är inte heller meningen att begränsa Helsingfors universitets självstyrelse och därför preciseras det i den föreslagna lagen att bestämmelserna om Verifins förvaltning och andra uppgifter än de som gäller genomförandet av konventionen ingår i institutets instruktion.

Utrikesministeriet och Verifin kommer också i fortsättningen att göra upp ett årligt

resultatavtal om verifikationsinstitutets handhavande av uppgifterna enligt konventionen.

Paragrafens 3 mom. blir 4 mom. och ändras så att handels- och industriministeriet ersätts av utrikesministeriet som den myndighet som skall svara för exportkontrollen. Produkterna som är underkastade exportkontroll är till stor del produkter med dubbel användning. Frågorna om exportkontroll av dessa produkter överfördes från handels- och industriministeriet till utrikesministeriet redan 2003 genom lagen om ändring av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (581/2003). Till denna del är det alltså endast fråga om en teknisk ändring av texten så att den motsvarar dagens läge.

4 §. Verksamhet som är beroende av tillstånd. Med hänsyn till begränsningarna av rätten att utfärda förordning i 80 § 1 mom. i grundlagen flyttas i tillämpliga delar bestämmelserna om verksamhet som är beroende av tillstånd i 3 § 1 och 3 mom. i ikraftträdandeförordningen till 4 §. Verksamhet som är beroende av tillstånd avser kemikalier på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier. Dessa kemikalier är de farligaste kemikalierna i konventionen. Kemikalierna på lista 2 och lista 3 i kemikaliebilagan omfattas inte av den verksamhet som är beroende av tillstånd. För dem gäller deklara-tions-skyldigheten som regleras i 4 b §.

I enlighet med gällande praxis kommer tillstånd av Läkemedelsverket i regel att krävas för produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier eller utgångsämnen på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier. Ett undantag blir, precis som för närvarande, kemikalier där den sammanlagda mängden per verksamhetsidkare eller anläggning inte överstiger 100 gram per år. Tillstånd bör dock alltid inhämtas hos Läkemedelsverket för införsel eller leverans till finskt territorium av ämnena på lista 1.

Som ett nytt undantag preciseras det i slutet av 1 mom., för att bekräfta gällande praxis, att tillstånd av Läkemedelsverket inte krävs av i 2 § ikraftträdandeförordningen angiven sådan enda småskalig anläggning som avses i del VI C i verifikationsbilagan till konventionen och som enligt konventionen har rätt att tillverka kemikalier på lista 1 för forsk-

ningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål och inte heller av sådan annan anläggning som anges i 2 § i ikraftträdandeförordningen och som har rätt att tillverka kemikalier på lista 1 (mer än 100 g men inte över 10 kg) för forskningsändamål eller medicinska eller farmaceutiska ändamål. Tillverkningen i dessa anläggningar av kemikalier på lista 1 i kemikaliebilagan är noga reglerad i konventionen. Av anläggningarna krävs dessutom ett särskilt anläggningsavtal enligt del VI E i verifikationsbilagan till konventionen. Med stöd av avtalet kontrollerar Organisationen för förbud mot kemiska vapen regelbundet att verksamheten följer bestämmelserna i konventionen. I det förslag till ändring av ikraftträdandeförordningen som ingår i denna proposition föreslås inte några innehållsmässiga ändringar till denna del jämfört med bestämmelserna i gällande ikraftträdandeförordning. I den föreslagna förordningen anges Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt (FTeknFoa) som enda småskalig anläggning och Verifin som annan anläggning. FTeknFoa:s uppgifter i anslutning till landets försvar och Verifins roll som nationell myndighet enligt konventionen kräver hantering av de kemikalier som finns upptagna på lista 1.

Det föreslås att den bestämmelse som för närvarande finns i ikraftträdandeförordningen skall skrivas in i 2 mom. Enligt bestämmelsen skall tillstånd sökas senast 45 dygn innan den aktuella åtgärden utförs. Dessutom föreslås bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan. Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om utredningen som hör till skall vid behov regleras genom en förordning av statsrådet.

Enligt inledningen till konventionens bilaga om kemikalier är de kemikalier och utgångsämnen på lista 1 som omfattas av tillståndsförfarandet sådana som har utvecklats, producerats, lagrats eller använts som ett kemiskt vapen eller som i övrigt utgör en stor risk för genomförandet av konventionen eftersom de a) har egenskaper som motsvarar de kemikalier som används som kemiska vapen, b) äger sådan dödande eller inkapaciterande giftighet som gör det möjligt att använda dem som ett kemiskt vapen eller c)

kan användas som utgångskemikalie för ett kemiskt vapen. Flera av de kemikalier som är beroende av tillstånd har dessutom liten eller ingen användning för ändamål som inte är förbjudna enligt konventionen.

Konventionen förutsätter att alla stater som är parter i konventionen skall uppställa effektiva begränsningar för sina verksamhetsidkare för att reglera användningen av kemikalier på lista 1. Den finska kemiindustrin förhåller sig positivt till genomförandet av konventionen och anser att tillståndssystemet inte begränsar näringsfriheten i Finland oskäligt mycket, särskilt med hänsyn till att samma begränsningar tillämpas i de andra konventionsstaterna. Ett effektivt genomförande av konventionen och nationella säkerhets-hänsyn förutsätter att näringsfriheten begränsas på det föreslagna sättet i bestämmelserna om den tillståndspliktiga varksamheten.

4 a §. Förutsättningar för tillstånd samt tillståndsbeslut. En ny 4 a § föreslås. I princip bör denna motsvara 3 § 2 mom. i gällande iktrattdandeförordning, men i den bör dessutom preciseras förutsättningarna för ett tillstånd, den tid inom vilken ett tillståndsbeslut skall ges samt villkoren som kan fogas till tillståndet och bestämmelserna om återtagande av tillstånd för att uppfylla de krav som grundlagen ställer på begränsning av näringsfriheten. I grundlagsutskottets tolkningspraxis angående 18 § 1 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 28/2001 rd, GrUU 33/2005) har utskottet betraktat näringsfriheten som huvudregel, men ansett att den i undantagsfall kan villkoras. Då måste kravet på tillstånd skrivas in i en lag som uppfyller de generella villkoren för begränsning av grundläggande rättigheter. De lagfästa begränsningarna av näringsfriheten ska vara exakta och noga avgränsade. Dessutom ska begränsningarnas essentiella innebörd framgå av lagen, t.ex. hur omfattande begränsningarna är och vilka villkor som gäller för dem. Vad gäller innehållet har utskottet ansett det viktigt att bestämmelserna om villkoren för tillstånd och tillståndets beständighet är så utformade att myndigheternas verksamhet är tillräckligt förutsägbar.

Enligt de i 1 mom. föreslagna villkoren för erhållande av tillstånd skall en kemikalie användas endast för de ändamål som tilläts en-

ligt konventionen, användningen av kemikalien skall vara säker för människor och miljö och de sammanlagda mängderna av kemikalier på lista 1 i kemikaliebilagan skall vara begränsade. Bestämmelserna grundar sig på begränsningarna i del VI A i verifikationsbilagan till konventionen och de tillämpas redan i dagens läge i tillståndsförfarandet.

Enligt det föreslagna 2 mom. fastställs det i likhet med gällande 3 § 2 mom. i ikraftträdandeförordningen att Verifin skall lämna ett expertutlåtande om huruvida villkoren för ett tillstånd uppfylls.

I paragrafens 3 mom. bestäms att Läkemedelsverkets beslut om att tillstånd beviljas skall fattas inom 14 dygn från det att den sökande till Läkemedelsverket ingett all information som behövs för beslutet och verifikationsinstitutet förordat åtgärden i sitt utlåtande. Vid delgivningen av beslutet används t.ex. ett mottagningsbevis, eftersom den sökande har rätt att överklaga beslutet. I 4 mom. föreslås bestämmelser om Läkemedelsverkets rätt att villkora tillståndet, om detta behövs för att säkerställa en lagenlig och säker användning av kemikalien. Dessutom bestäms det om förutsättningarna för en ändring av tillståndsvillkoren. I det föreslagna 5 mom. finns bestämmelser om Läkemedelsverkets rätt att återta ett tillstånd och om förutsättningarna för återtagandet. Det skall bli möjligt att återta ett tillstånd endast om tillståndet har utfärdats med stöd av oriktiga uppgifter av betydelse eller om tillståndsinnehavaren har gjort sig skyldig till allvarliga förseelser eller försummelser. Det bör betonas att ett återtagande är en yttersta åtgärd. Före den vidtas skall tillståndsinnehavaren uppmanas, genom anmärkningar och varningar, att upphöra med den verksamhet som står i strid med villkoren i tillståndet.

Tillståndsförfarandet kommer att följa förvaltningslagen (434/2003) och i fråga om sökandet av ändring förvaltningsprocesslagen (586/1996). Enligt dessa har den sökande bl.a. rätt till beslut inom skälig tid och till bevislig delgivning. Den sökande har också rätt att söka ändring i beslutet. De nämnda lagarna är med stöd av sina tillämpningsområden tillämpliga på Läkemedelsverkets förvaltningsbeslut, vilket innebär att några särskilda bestämmelser inte behövs om detta.

4 b §. Deklarationskyldighet. En ny 4 b § föreslås angående de deklARATIONER som verksamhetsidkarna skall lämna till Verifin. I praktiken blir det fråga om att flytta bestämmelserna i 4 § i ikraftträdandeförordningen till lagen i så gott som oförändrad form, med undantag för förordningens 4 § 4 mom. som lyfts upp på lagnivå genom den nya 4 c §. Deklarationskyldigheten kommer därför på samma sätt som för närvarande att gälla uppgifter som en verksamhetsidkare skall deklarerera till verifikationsinstitutet beträffande kemikalierna som finns upptagna på lista 2 och lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier och beträffande vissa organiska kemikalier. I fråga om kemikalierna på lista 2 betyder detta att mängderna av kemikalier som har producerats, hanterats, förbrukats, exporterats och importerats under det föregående året skall deklareraras och i fråga om kemikalierna på lista 3 skall mängderna som producerats, importerats och exporterats under det föregående året deklareraras. På samma sätt som enligt gällande lagstiftning skall deklARATIONEN göras årligen före utgången av januari. Dessutom skall verksamhetsidkarna liksom för närvarande inom januari deklarerera de organiska kemikalier som avses i verifikationsbilagan och som producerats i en sammanlagd mängd på mer än 200 ton under det föregående kalenderåret och de diskreta organiska kemikalier som innehåller fosfor, svavel eller fluor och som producerats mer än 30 ton under det föregående kalenderåret. Som en ny bestämmelse föreslås deklARATIONSSKYLDIGHET beträffande den beräknade användningen under det kommande kalenderåret av kemikalierna på lista 1 och lista 2 i fråga om produktion, hantering och förbrukning och kemikalierna på lista 3 i fråga om produktion. Den gällande konventionen förutsätter att även dessa deklARATIONER lämnas, men någon detaljerad reglering om dem har inte ingått i 3 § i ikraftträdandeförordningen. Detta har avsevärt försvårat insamlandet av uppgifter inom de tidsgränser som anges i konventionen. För tydlighetens skull bör nu en uttrycklig bestämmelse om deklARATIONSSKYLDIGHETEN skrivas in i ikraftträdandelagen. För de deklARATIONER som avser det kommande året föreslås 15 september varje år som sista datum, vilket gör det möjligt att över-

sända den finska informationen till Organisationen för förbud mot kemiska vapen inom utsatt tid (för lista 1 i kemikaliebilagan den 30 september och för lista 2 och 3 den 31 oktober). Innehållet i de uppgifter som skall inbegäras av verksamhetsidkarna har reglerats noggrant i konventionens verifikationsbilaga och meningen är att innehållet i deklARATIONEN till verifikationsinstitutet och i den anslutande utredningen skall regleras närmare genom en förordning av statsrådet om det behövs.

4 c §. Skyldighet att lämna uppgifter. En ny 4 c § föreslås. Till innehåll och skrivning motsvarar den 4 § 4 mom. i ikraftträdandeförordningen. Den gäller verksamhetsidkarnas skyldighet att till Verifin inge andra upplysningar som behövs för kontrollen av att förpliktelseerna i konventionen följs. Denna information kan t.ex. bestå av uppgifter som behövs för att kontrollera uppgifter som en annan konventionsstat lämnat om överföring av kemikalier som omfattas av konventionen. Verifikationsinstitutet skall inbegära informationen skriftligen och ange en skälig tidsram inom vilken uppgifterna skall levereras. I begäran om upplysningar skall det också meddelas vilken bestämmelse i konventionen som framställningen grundar sig på. I och med att förordningens bestämmelse om skyldigheten att lämna upplysningar lyfts upp på lagnivå blir 7 § om skyldigheten att ge upplysningar i gällande lag överflödigt och det föreslås att den upphävs.

5 §. Inspektions- och tillsynsrätt. Det föreslås att paragrafen skall få nya 5 och 6 mom. som gäller inspektionsuppgifterna för Verifin. I dagens läge har dessa uppgifter specificerats i 1 § i utrikesministeriets beslut om handhavande av uppgifter som följer av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (1216/1997). Verifins uppgifter enligt det nya 5 mom. gäller säkerhetsutredningar på inspektionspersonalen vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen och godkännandet av denna personal. Verifin representerar utrikesministeriet och närvar vid inspektionerna och institutet har rätt att föreslå inspektion vid misstanke om att konventionen inte följs. I det nya 6 mom. bestäms att Verifin skall

överlämna ett beslut om att inte godkänna en inspektionspersonal eller en säkerhetsutredning till utrikesministeriet för avgörande. En ny bestämmelse i 5 § bekräftar gällande praxis, dvs. att säkerhetsutredningarna görs av skyddspolisen.

Eftersom inspektörerna vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen får tillgång till sekretessbelagd information i samband med inspektionerna, är det motiverat att säkerhetsutredningar görs på inspektionspersonalen. Säkerhetsutredningarna skall göras då nya inspektörer och inspektionsassistenter anställs hos Organisationen, eftersom inspektionerna i Finland verkställs på så kort varsel att det i det skedet inte är möjligt att göra utredningarna utan att bryta mot konventionens bestämmelser om tidsgränserna. Lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) tillämpas på säkerhetsutredningar som innehåller känsliga uppgifter. När ny inspektionspersonal anställs vid Organisationen översänder Verifin uppgifterna om dessa personer till skyddspolisen för säkerhetsutredningar enligt lag 177/2002. Verifin godkänner den inspektionspersonal som Organisationen föreslår för enskilda inspektioner i Finland.

6 §. Handräckning. I 6 § i gällande lag finns bestämmelser om handräckning som polisen, de tillsynsmyndigheter som nämns i kemikalielagen (744/1989), tullverket och gränsbevakningsväsendet är skyldiga att lämna för genomförandet av lagstiftningen om konventionen mot kemiska vapen. I kemikalielagen har dock den i 5 § upptagna Säkerhetsteknikcentralen (TUKES) strukits efter det att ikraftträdandelagen trädde i kraft. Detta är en följd av tillkomsten av 2005 års lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) då även kemikalielagen ändrades (391/2005) så att vissa uppgifter flyttades från kemikalielagen till lag 390/2005. I dagens läge finns därför bestämmelserna om TUKES uppgifter vid tillsynen över farliga kemikalier och explosiva varor i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor och inte i kemikalielagen. Hänvisningen i 6 § föreslås därför ändrad så att den motsvarar dagens läge, dvs. att TUKES omnämns särskilt i den.

7 §. Skyldighet att ge upplysningar. Föreslås att 7 § upphävs eftersom den blir överflödigt till följd av den föreslagna nya 4 c §.

10 §. Import och export av kemikalier. Begränsningarna i konventionen av införsel och utförsel av kemikalier föreslås flyttade i tillämpliga delar från 5 § i förordningen till lagen med hänsyn till 80 § 1 mom. i grundlagen. Samtidigt upphävs lagens 10 § 1 mom. som innehåller bemyndigandet att utfärda en förordning om dessa begränsningar.

Till skillnad från 5 § 2 mom. i ikraftträdandeförordningen föreslås dock i 10 § 1 mom. i enlighet med bestämmelserna i konventionen förbud mot införsel av kemikalier på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier från andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag av sådana situationer där Verifin eller Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt (FTeknFoa), som nämns i 2 § i ikraftträdandeförordningen, tar emot, efter att på förhand ha hört utrikesministeriet, prover som har samband med utredningar som gäller verifikationen av kemikalier som omfattas av konventionen. Dessa prov har i regel tagits av Organisationen för förbud mot kemiska vapen, av operationer eller kommissioner som har mandat av Förenta Nationernas säkerhetsråd eller generalsekretären eller av Europeiska unionens krishanteringsoperationer, men i undantagsfall kan de även tas av något annat organ. Till sin typ är dessa prov en del av uppföljningen av förbudet mot kemiska vapen i vilken ingår verifikation av användningen av de kemikalier som omfattas av konventionen. Till momentet skall dessutom fogas en hänvisning till de undantag som anges i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning och rådets förordning om produkter med dubbla användningsområden i fråga om exportförbud för kemikalierna på lista 2 i kemikaliebilagan beträffande andra stater än konventionsstater. Dessa undantag är en följd av ett beslut 2000 av konventionsstaternas konferens i vilket förbudet angående lista 2 i kemikaliebilagan, vilket gäller export av kemikalier utanför konventionsstaterna, luckrades upp så att det inte gäller blandningar med låg koncentration (för 2A och 2A* i kemikaliebilagan blandningar under 1 %, för 2B i kemikaliebilagan blandningar under 10 %, konsumentförpack-

ningar och förpackningar för individuellt bruk).

Till skillnad från 5 § 3 mom. i ikraftträdandeförordningen föreslås det att hänvisningen till det upphävda beslutet av rådet om gemensam åtgärd för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden och handels- och industriministeriets exportlicens inte skrivs in i lagens 3 mom. I stället hänvisas det i enlighet med gällande lagstiftning om exportkontroll till tillstånd av Europeiska gemenskapen eller utrikesministeriet.

Det föreslås att det till 3 mom. fogas ett med konventionen förenligt krav på intyg av den mottagande staten över att varan blir kvar i landet i sådana fall där kemikalier på lista 3 i kemikaliebilagan exporteras utanför konventionsstaterna. Enligt ett beslut av konventionsstaternas konferens 2001 (C-VI/DEC.10) krävs sådant intyg dock inte för blandningar med låg koncentration, dvs. kemikalieblandningar som innehåller under 30 % av kemikalierna på lista 3, och inte heller av konsumentförpackningar och förpackningar som är avsedda för individuellt bruk. Även detta undantag föreslås nu infört uttryckligen i lagen.

Det föreslås att 5 § 4 mom. i ikraftträdandeförordning flyttas till lagen som dess 10 § 4 mom., dock ändrat så att begreppet "licens" ersätts med begreppet "tillstånd" i enlighet med gällande lagstiftning om exportkontroll.

Begränsningar angående export och import som finns i lagens 10 § och som gäller kemikalierna i kemikaliebilagan i konventionen grundar sig i allt väsentligt på Finlands gällande lagstiftning om exportkontroll (särskilt lagen och förordningen om exportkontroll angående produkter med dubbel användning) som anger tillståndsvillkoren och preciserar tillståndsförfarandet samt bestämmelserna om återtagande av tillstånd och villkoren för detta på det sätt som tryggandet av näringsfriheten förutsätter. De tillståndsvillkor som fastställs i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning gäller iakttagandet av Finlands internationella avtal, säkerhetsintressen, säkerställandet av tillgång till produkter som omfattas av exportkontroll, återexportbegränsningar för en vara som importerats till Finland och den planerade slutanvändningen. Motiven till dessa begräns-

ningar redovisas närmare i regeringens proposition om lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (RP 69/1996 rd – RSv 89/1996 rd).

Ett effektivt genomförande av konventionen och hänsyn till den nationella säkerheten förutsätter att den grundlagsfästa näringsfriheten begränsas i bestämmelserna om export och import på det föreslagna sättet. Som det tidigare anförts i detaljmotiven till 4 a §, har grundlagsutskottet i sin tolkningspraxis angående 18 § 1 mom. i grundlagen betraktat näringsfriheten som huvudregel, men ansett att den i undantagsfall kan villkoras. Då måste begränsningarna skrivas in i en lag som uppfyller de generella villkoren för begränsning av grundläggande rättigheter angående exakthet och noggrann avgränsning.

I fråga om kemikalierna på lista 1 i konventionsbilagan om kemikalier har motiven för villkorandet utretts i motiven till 4 §. Kemikalierna och utgångsämnen på lista 2 i kemikaliebilagan är enligt bilagans inledning sådana som utgör en betydande risk för genomförandet av konventionen därför att de äger sådan dödande eller inkapaciterande giftighet som gör dem möjliga att användas som kemiska vapen, de kan användas vid produktionen av kemikalier på lista 1 eller 2 eller är viktiga för produktionen av sådana kemikalier. De flesta av dessa kemikalier produceras dessutom inte i stora mängder för fredliga ändamål. Kemikalierna på lista 3 är för sin del sådana som har producerats, lagrats eller använts som kemiska vapen eller som i övrigt utgör en risk för genomförandet av konventionen därför att de äger sådan dödande eller inkapaciterande giftighet som gör dem möjliga att användas som kemiska vapen eller de kan användas vid produktionen av kemikalier på lista 1 eller 2.

Konventionen förutsätter att samtliga konventionsstater för sina verksamhetsidkare uppställer effektiva begränsningar för att reglera och begränsa exporten och importen av kemikalierna i bilagan om kemikalier, särskilt i fråga om stater som inte är parter i konventionen. Kontrollen av exporten av dessa kemikalier förutsätts också i EU:s ordning för kontroll av export med dubbla användningsområden och av Finlands deltagande i arbetet i den s.k. Australiengruppen

för exportkontroll av kemiska och biologiska produkter med dubbel användning. Å andra sidan bör det observeras att den föreslagna skärpningen av exportkontrollen angående icke-konventionsstater får endast smärre konsekvenser i praktiken eftersom det numera endast är 16 stater som inte är parter i konventionen.

13 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Det föreslås att denna paragraf upphävs som obehövlig. De grundlagsenliga bemyndiganden som statsrådet behöver för att utfärda en förordning har skrivits in i respektive paragrafer.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Till följd av ändringarna i ikraftträdandelagen blir det nödvändigt att ändra också ikraftträdandeförordningen. Efter ändringarna och tilläggen i ikraftträdandelagen kommer ikraftträdandeförordningen i praktiken att bestå endast av 1 § om sättande i kraft av konventionen och 2 § om myndigheterna, vilken måste uppdateras så att "Försvarsmaktens forskningscentral" ändras till "Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt" för att motsvara nuläget. Förordningens övriga paragrafer upphävs.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. I lagens 2 och 4 b § har inskrivits lämpliga bemyndiganden som ger statsrådet rätt att utfärda förordning. Med stöd av dessa bestämmelser kan statsrådet, om det behövs, utfärda en förordning med närmare bestämmelser om de uppgifter för Verifin som gäller genomförandet av konventionen men som inte innebär utövning av offentlig makt. Genom förordningen kunde också utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan till Läkemedelverket och om den utredning som skall fogas till ansökan, som kunde gälla t.ex. specifikationsdata angående kemikalierna och de bilagor som skall fogas till anökan. I förordningen kunde också ingå bestämmelser om den deklaration som skall inlämnas hos verifikationsinstitutet och om den utredning som skall bifogas, som

kunde gälla t.ex. uppgifter som skall lämnas om den deklarerande anläggningen, specificering av kemikalier och utångsämnena som skall deklarerats, uppgifter om koncentrationer och mängder, metoder som använts och leverantörer och mottagare vid överföring av kemikalier.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. Tillståndsförfarandet och deklara-tions-skyldigheten enligt lagen tillämpas första gången på de tillstånd som söks och de uppgifter som lämnas under 2007.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 2 § 2 mom. fastställs Verifins uppgifter och befogenheter. Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen skall de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Denna bestämmelse kan inte anses direkt tillämplig på Verifin vid Helsingfors universitet. I ljuset av grundlagen förutsätter dock typen av de myndighetsuppgifter i anslutning till genomförandet av konventionen som utrikesministeriet ger verifikationsinstitutet att dessa uppgifter fastställs i lag och därför bör det anses att kravet i 119 § 2 mom. i grundlagen kan tillämpas analogt i detta fall. I det föreslagna 2 § 2 mom. finns bestämmelser om de allmänna grunderna för verifikationsinstitutet för konventionen. Enligt förarbetena till grundlagen avses med de allmänna grunderna närmast enhetens namn, bransch och huvudsakliga uppgifter samt dess behörighet (RP 1/1998 rd). Samtidigt som verifikationsinstitutets myndighetsuppgifter i anslutning till konventionen regleras i lag anges det att Verifins eventuella andra uppgifter skall fastställas i institutets instruktion. På detta sätt beaktas universitetens rätt till självstyrelse enligt 123 § 1 mom. i grundlagen.

I den föreslagna 4 § regleras verksamhetens beroende av tillstånd, i 4 a § finns bestämmelser om förutsättningarna för ett tillstånd samt om tillståndsbeslutet och i 10 § om import och export av kemikalier. Be-

gränsningarna av kemikalieverksamheten och dess beroende av tillstånd hör samman med näringsfriheten som tryggas i 18 § i grundlagen. I grundlagsutskottets tolkningspraxis angående 18 § 1 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 28/2001 rd, GrUU 33/2005) har utskottet betraktat näringsfriheten som huvudregel, men ansett att den i undantagsfall kan villkoras. Då måste kravet på tillstånd skrivas in i en lag som uppfyller de generella villkoren för begränsning av grundläggande rättigheter. De lagfästa begränsningarna av näringsfriheten ska vara exakta och noga avgränsade. Dessutom ska begränsningarnas essentiella innebörd framgå av lagen, t.ex. hur omfattande begränsningarna är och vilka villkor som gäller för dem.

Ett effektivt genomförande av konventionen och hänsyn till den nationella säkerheten förutsätter noggrann begränsning av näringsfriheten på det sätt som föreslås i 4 och 10 § genom tillståndsförfarande och begränsningar av export och import. I detaljmotiven till 4 § redogörs för de egenskaper hos kemikalierna på lista 1 i konventionsbilagan om kemikalier som förutsätter reglering av näringsgrenen. I motiven till 10 § finns motsvarande redogörelse beträffande kemikalierna på lista 2 och lista 3 i bilagan om kemikalier.

Tryggandet av den allmänna nationella säkerheten torde i sig kunna anses som en godtagbar grund för inskränkning av den i 18 § 1 mom. i grundlagen garanterade näringsfriheten. Att villkoren i det föreslagna 4 a § 5 mom. angående återtagande av ett tillstånd har kopplats samman med lämnande av vä-

sentligt oriktiga uppgifter och allvarliga förseelser eller försummelser samt till att en eventuell varning till näringsidkaren inte lett till att bristerna i verksamheten avhjälpes bör dessutom anses uppfylla kraven i proportionalitetsprincipen som grundlagsutskottet betonat i sitt ställningstagande. Med hänsyn till grundlagsutskottets tolkningspraxis kan förslaget inte anses strida mot bestämmelsen om näringsfrihet i 18 § 1 mom. i grundlagen.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. I lagens 2 och 4 b § föreslås lämpliga bemyndiganden för statsrådet att utfärda förordning. Med stöd av dessa bemyndiganden kan statsrådet vid behov utfärda närmare bestämmelser om innebörden i och genomförandet av de i 2 § fastställda uppgifterna för Verifin, om innehållet i den tillståndsansökan och anslutande utredning som föreskrivs i 4 a § och på motsvarande sätt om innehållet i den tillståndsansökan och anslutande utredning som föreskrivs i 4 b §. I förordningarna kommer det att finnas bestämmelser om ett mer detaljerat genomförande av bestämmelserna i fråga. De egentliga bestämmelserna om tillståndet och deklARATIONSSKYLDIGHETEN bör enligt förslaget ingå i lagen.

Av dessa skäl kan den föreslagna lagen stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 3 februari 1995 om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) 7 och 13 §,

ändras 2, 4, 6 och 10 § samt

fogas till lagen nya 4 a–4 c § samt till 5 § nya 5 och 6 mom. som följer:

2 §

Myndigheter

Högsta verkställande myndighet enligt konventionen är i Finland utrikesministeriet som svarar för den högsta ledningen av konventionens tillämpning och tillsynen över att den iakttas.

Vid Helsingfors universitet finns Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen vilket under utrikesministeriets styrning arbetar som den i artikel VII i konventionen avsedda nationella myndigheten för samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen och de övriga konventionsstaterna. Verifikationsinstitutet bistår utrikesministeriet med sakkunnighjälp för efterlevnaden och genomförandet av bestämmelserna i konventionen samt ombesörjer genomförandet i Finland av vissa bestämmelser i konventionen så som det föreskrivs i denna lag.

Närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter i anslutning till konventionen som Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen har och om genomförandet av dem kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Föreskrifter om verifikationsinstitutets förvaltning och eventuella andra uppgifter finns i institutets instruktion.

Utrikesministeriet svarar för den exportkontroll som konventionen förutsätter. Försvarsministeriet svarar dock för de uppgifter som hör till tillämpningsområdet för lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Läkemedelsverket är den tillståndsmyndighet som avses i 4 §.

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med Läkemedelsverkets tillstånd, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Läkemedelsverket. Sådant tillstånd krävs dock inte av Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen eller av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt.

Till ansökan om tillstånd skall fogas en utredning om mängderna och användningsändamålen för ämnena som finns upptagna på

lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier samt allmänna uppgifter om den anläggning där kemikalierna produceras, lagras eller används. Tillståndet skall sökas senast 45 dygn före den tillståndspliktiga åtgärden. Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om den utredning som skall fogas till ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 a §

Förutsättningar för tillstånd samt tillståndsbeslut

Läkemedelsverket beviljar tillstånd för produktion, förvärv, lagring, användning, införsel och leverans av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier, om

1) tillståndet söks för forskningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål och ansökan ger tillräcklig säkerhet för att ämnet inte används för andra syften,

2) ämnets art och mängd noggrant avgränsats så att det motsvarar det som kan anses motiverat med hänsyn till de nämnda ändamålen,

3) hanteringen av ämnet inte äventyrar säkerheten för människor eller miljö,

4) den sammanlagda mängden av ämnet i Finland inte överstiger ett ton efter det att tillstånd beviljats, samt

5) den sammanlagda mängd av ämnet som producerats i Finland och förts in i Finland inte överstiger ett ton efter det att tillstånd beviljats under det år tillståndet beviljades.

Tillståndsansökan skall av Läkemedelsverket tillställas Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen. Institutet lämnar ett sakkunnigutlåtande om huruvida ansökan uppfyller tillståndsvillkoren.

Beslut om beviljande av tillstånd skall fattas utan dröjsmål, dock senast inom 14 dygn från det att Läkemedelsverket har mottagit verifikationsinstitutets utlåtande och en utredning som är tillräcklig för beviljande av tillstånd.

Läkemedelsverket kan till tillståndet foga villkor, om det är nödvändigt för att säkerställa en lagenlig och trygg användning av

kemikalien eller utgångsämnet. Läkemedelsverket underrättar den sökande om grunderna för att villkor fogats till tillståndet samt om de åtgärder som verket kräver. Tillståndsvillkoren kan ändras om oriktiga uppgifter har lämnats i ansökan eller om det efter det att tillstånd beviljats framkommer uppgifter om användningen av det ämne som anges i tillståndet.

Läkemedelsverket kan återkalla ett tillstånd, om verksamhetsidkaren har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter i sin ansökan eller har gjort sig skyldig till allvarliga förseelser eller försummelser i den verksamhet som avses i tillståndet och anmärkningarna och varningarna som getts till verksamhetsidkaren inte har lett till att situationen rättats till.

4 b §

Deklarationsskyldighet

En verksamhetsidkare skall årligen före utgången av januari lämna följande uppgifter angående det föregående kalenderåret till Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen:

a) mängderna av de på lista 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, hanterats, förbrukats, förts ut och förts in, samt

b) mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, förts ut och förts in.

Om verksamhetsidkaren under ett kalenderår har producerat sammanlagt mer än 200 ton av någon diskret organisk kemikalie som avses i konventionens verifikationsbilaga eller över 30 ton av någon diskret organisk kemikalie som innehåller fosfor, svavel eller fluor skall verksamhetsidkaren deklarerera detta till verifikationsinstitutet före utgången av därpå följande januari månad.

Verksamhetsidkaren skall årligen senast den 15 september lämna följande uppgifter till verifikationsinstitutet:

a) de uppskattade mängderna av de på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras, hanteras och förbrukas under följande kalenderår, samt

b) de uppskattade mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras under följande kalenderår.

Närmare bestämmelser om innehållet i deklARATIONERNA till verifikationsinstitutet och om den utredning som skall fogas till dem kan utfärdas genom en förordning av statsrådet.

4 c §

Skyldighet att lämna uppgifter

En verksamhetsidkare skall till Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen lämna de övriga uppgifter som behövs för att övervaka att förpliktelseerna enligt konventionen uppfylls. De uppgifter som avses i denna paragraf skall verifikationsinstitutet inbegära skriftligt samt ange en skälig frist för lämnande av uppgifterna och i sin begäran meddela vilken konventionsbestämmelse framställningen grundar sig på.

5 §

Inspektions- och tillsyns rätt

Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen låter göra säkerhetsutredningar i fråga om inspektionspersonalen vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen, godkänner den inspektionspersonal som Organisationen föreslår för inspektioner i Finland, representerar utrikesministeriet vid inspektioner enligt artikel VI i konventionen och närvarar tillsammans med utrikesministeriets representant vid inspektioner enligt artikel IX och föreslår vid behov för utrikesministeriet att inspektion skall verkställas i sådana fall där det uppstår misstanke om att konventionen inte har efterlevts.

Om verifikationsinstitutet anser att det inte kan godkänna inspektionspersonal som Organisationen föreslagit eller en säkerhetsutredning skall institutet överföra saken till utrikesministeriet för avgörande. På säkerhetsutredningar som gäller inspektionspersonal tillämpas lagen om säkerhetsutredningar (177/2002).

6 §

Handräckning

Polisen, de tillsynsmyndigheter som nämns i kemikalielagen (744/1989), Säkerhetsteknikcentralen samt i fråga om import och export av kemikalier tullverket och gränsbevakningsväsendet skall ge handräckning för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdas med stöd av den följs samt för verkställigheten av dem.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen eller Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och rådets förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden.

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier får föras ut utanför Europeiska gemenskapen och levereras till en annan medlemsstat i Europeiska unionen endast för forskningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål med exporttillstånd av försvarsministeriet. För export och leverans av ricin och saxitoxin behövs dock exporttillstånd av utrikesminis-

teriet. Exporttillstånd skall sökas minst 45 dygn före den tilltänkta tidpunkten för utförelse eller leverans.

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 eller 3 i konventionens bilaga om kemikalier får föras ut och levereras inom gemenskapen endast med tillstånd av Europeiska unionen eller utrikesministeriet. När kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier exporteras utanför stater som är parter i konventionen skall exportören hos utrikesministeriet visa upp ett intyg som utfärdats av den mottagande staten över att varan blir kvar i landet, utom i fråga om bland-

ningar med låg koncentration i enlighet med det beslut som Organisationen för förbud mot kemiska vapen givit om blandningar med låg koncentration samt, konsumentförpackningar och förpackningar som är avsedda för försäljning för individuellt bruk.

Vid tillståndsförfarandet och den anslutande tillsynen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om export och transitering av försvarsmateriel och lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning samt i bestämmelser som utfärdas med stöd av dem.

Denna lag träder i kraft den 20

Helsingfors den 13 oktober 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikeshandels- och utvecklingsminister *Paula Lehtomäki*

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 3 februari 1995 om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) 7 och 13 §,
 ändras 2, 4, 6 och 10 § samt
 fogas till lagen nya 4 a–4 c § samt till 5 § nya 5 och 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Konventionens ikraftträdande

2 §

Myndigheter

Utrikesministeriet är i Finland högsta verkställande myndighet som svarar för den högsta ledningen av konventionens tillämpning och tillsynen över att den iakttas.

Utrikesministeriet kan ge Helsingfors universitets verifikationsinstitut för konventionen mot kemiska vapen uppdrag som ansluter sig till sådana inspektioner som avses i konventionen och 5 § samt andra myndighetsuppdrag i anslutning till tillämpningen av konventionen.

Handels- och industriministeriet svarar för den exportövervakning som konventionen förutsätter. För uppgifter som hör till tillämpningsområdet för lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/90) svarar emellertid försvarsministeriet.

Som den tillståndsmyndighet som avses i 4 § fungerar läkemedelsverket.

Föreslagen lydelse

1 §

Konventionens ikraftträdande

2 §

Myndigheter

Högsta verkställande myndighet enligt konventionen är i Finland utrikesministeriet som svarar för den högsta ledningen av konventionens tillämpning och tillsynen över att den iakttas.

Vid Helsingfors universitet finns Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen vilket under utrikesministeriets styrning arbetar som den i artikel VII i konventionen avsedda nationella myndigheten för samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen och de övriga konventionsstaterna. Verifikationsinstitutet bistår utrikesministeriet med sakkunnighjälp för efterlevnaden och genomförandet av bestämmelserna i konventionen samt ombesörjer genomförandet i Finland av vissa bestämmelser i konventionen så som det föreskrivs i denna lag.

Närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter i anslutning till konventionen som Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen har och om genomförandet

av dem kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Föreskrifter om verifikationsinstitutets förvaltning och eventuella andra uppgifter finns i institutets instruktion.

Utrikesministeriet svarar för den exportkontroll som konventionen förutsätter. Försvarsministeriet svarar dock för de uppgifter som hör till tillämpningsområdet för lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Läkemedelsverket är den tillståndsmyndighet som avses i 4 §.

3 §

Informationsutbyte mellan myndigheterna

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring eller användning av sådana kemikalier och utgångsämnen som är förtecknade i lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier får i Finland ske endast för forsknings-, medicinska, farmaceutiska eller skyddsändamål, på sätt som närmare stadgas genom förordning.

3 §

Informationsutbyte mellan myndigheterna

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med Läkemedelsverkets tillstånd, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Läkemedelsverket. Sådant tillstånd krävs dock inte av Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen eller av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt.

Till ansökan om tillstånd skall fogas en utredning om mängderna och användningsändamålen för ämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier samt allmänna uppgifter om den anläggning där kemikalierna produceras, lagras eller används. Tillståndet skall sökas senast 45 dygn före den tillståndspliktiga åtgärden. Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan och om den utredning som skall fogas till ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 a §

Förutsättningar för tillstånd samt tillståndsbeslut

Läkemedelsverket beviljar tillstånd för produktion, förvärv, lagring, användning, införsel och leverans av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier, om

1) tillståndet söks för forskningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål och ansökan ger tillräcklig säkerhet för att ämnet inte används för andra syften,

2) ämnets art och mängd noggrant avgränsats så att det motsvarar det som kan anses motiverat med hänsyn till de nämnda ändamålen,

3) hanteringen av ämnet inte äventyrar säkerheten för människor eller miljö,

4) den sammanlagda mängden av ämnet i Finland inte överstiger ett ton efter det att tillstånd beviljats, samt

5) den sammanlagda mängd av ämnet som producerats i Finland och förts in i Finland inte överstiger ett ton efter det att tillstånd beviljats under det år tillståndet beviljades.

Tillståndsansökan skall av Läkemedelsverket tillställas Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen. Institutet lämnar ett sakkunnigutlåtande om huruvida ansökan uppfyller tillståndsvillkoren.

Beslut om beviljande av tillstånd skall fattas utan dröjsmål, dock senast inom 14 dygn från det att Läkemedelsverket har mottagit verifikationsinstitutets utlåtande och en utredning som är tillräcklig för beviljande av tillstånd.

Läkemedelsverket kan till tillståndet foga villkor, om det är nödvändigt för att säkerställa en lagenlig och trygg användning av kemikalien eller utgångsämnet. Läkemedelsverket underrättar den sökande om grunderna för att villkor fogats till tillståndet samt om de åtgärder som verket kräver. Tillståndsvillkoren kan ändras om oriktiga uppgifter har lämnats i ansökan eller om det efter det att tillstånd beviljats framkommer uppgifter om användningen av det ämne som anges i tillståndet.

Läkemedelsverket kan återkalla ett tillstånd, om verksamhetsidkaren har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter i sin ansökan eller har gjort sig skyldig till allvarliga förseelser eller försummelser i den verksamhet som avses i tillståndet och anmärkningarna och varningarna som getts till verksamhetsidkaren inte har lett till att situationen rättsats till.

4 b §

Deklarationskyldighet

En verksamhetsidkare skall årligen före utgången av januari lämna följande uppgifter angående det föregående kalenderåret till Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen:

a) mängderna av de på lista 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, hanterats, förbrukats, förts ut och förts in, samt

b) mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, förts ut och förts in.

Om verksamhetsidkaren under ett kalenderår har producerat sammanlagt mer än 200 ton av någon diskret organisk kemikalie som avses i konventionens verifikationsbilaga eller över 30 ton av någon diskret organisk kemikalie som innehåller fosfor, svavel eller fluor skall verksamhetsidkaren deklarerera detta till verifikationsinstitutet före utgången av därpå följande januari månad.

Verksamhetsidkaren skall årligen senast den 15 september lämna följande uppgifter till verifikationsinstitutet:

a) de uppskattade mängderna av de på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras, hanteras och förbrukas under följande kalenderår, samt

b) de uppskattade mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras under följande kalenderår.

Närmare bestämmelser om innehållet i deklARATIONERNA till verifikationsinstitutet och om den utredning som skall fogas till

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dem kan utfärdas genom en förordning av statsrådet.

4 c §

Skyldighet att lämna uppgifter

En verksamhetsidkare skall till Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen lämna de övriga uppgifter som behövs för att övervaka att förpliktelserna enligt konventionen uppfylls. De uppgifter som avses i denna paragraf skall verifikationsinstitutet inbegära skriftligt samt ange en skälig frist för lämnande av uppgifterna och i sin begäran meddela vilken konventionsbestämmelse framställningen grundar sig på.

5 §

Inspektions- och tillsyns rätt

För inspektioner som avses i artiklarna VI och IX i konventionen har utrikesministeriet och det institut som nämns i 2 § 2 mom. samt, i närvaro av en företrädare för utrikesministeriet, inspektörer från Organisationen för förbud mot kemiska vapen och en sådan observatör som avses i artikel IX.12 i konventionen rätt att i enlighet med konventionen

1) få tillträde till sådana områden, byggnader, fabriker och andra anläggningar som enligt konventionen får inspekteras,

2) hejda och inspektera varutrafiken till och från inspektionsobjektet,

3) rekvirera eller ta prover samt fotografier och andra bildupptagningar av inspektionsobjektet,

4) till inspektionsobjektet hämta mätinstrument eller andra tekniska anordningar för framtagning eller registrering av information och utnyttja där befintliga anordningar samt

5) av en verksamhetsidkare vid inspektionsobjektet eller av dennes anställda få den information som behövs för inspektionen.

5 §

Inspektions- och tillsyns rätt

—————
Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen låter göra säkerhetsutredningar i fråga om inspektionspersonalen vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen, godkänner den inspektionspersonal som Organisationen föreslår för inspektioner i Finland, representerar utrikesministeriet vid inspektioner enligt artikel VI i konventionen och närvar tillsammans med utrikesministeriets representant vid inspektioner enligt artikel IX och föreslår vid behov för utrikesministeriet att inspektion skall verkställas i sådana fall där det uppstår misstanke om att konventionen inte har efterlevts.

Om verifikationsinstitutet anser att det inte kan godkänna inspektionspersonal som Organisationen föreslagit eller en säkerhetsutredning skall institutet överföra saken till utrikesministeriet för avgörande. På säkerhetsutredningar som gäller inspektionspersonal tillämpas lagen om säkerhetsutredningar (177/2002).

Utrikesministeriet har rätt att för tillsynen över att konventionen iakttas förordna om inspektion av ett sådant objekt som avses i 1 mom. Om inspektionen gäller 1 mom.

Innan inspektionen förrättas skall verksamhetsidkaren beredas tillfälle att bli hörd, om detta är möjligt utan att syftet med inspektionen äventyras och utan att de inspektionsförpliktelser åsidosätts som följer av konventionen.

Denna paragraf berättigar inte till inspektion av privatbostäder.

6 §

Handräckning

Polisen, de tillsynsmyndigheter som nämns i kemikalielagen (744/89) samt i fråga om import och export av kemikalier tullverket och gränsbevakningsväsendet skall ge handräckning för tillsyn över att denna lag samt de stadganden och bestämmelser som utfärdas med stöd av den blir iakttagna samt för verkställigheten av dem.

7 §

Skyldighet att ge upplysningar

En verksamhetsidkare skall ge det verifikationsinstitut som nämns i 2 § 2 mom. de upplysningar som behövs för tillsyn över efterlevnaden av de förpliktelser som konventionen uppställer, på sätt som närmare stadgas genom förordning.

8 §

Tystnadsplikt

9 §

Straff

6 §

Handräckning

Polisen, de tillsynsmyndigheter som nämns i kemikalielagen (744/1989), *Säkerhetsteknikcentralen* samt i fråga om import och export av kemikalier tullverket och gränsbevakningsväsendet skall ge handräckning för tillsynen över att denna lag samt de bestämmelser som utfärdas med stöd av den följs samt för verkställigheten av dem.

(Upphävs 7 §)

8 §

Tystnadsplikt

9 §

Straff

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Import och export av kemikalier

Om begränsning av import och export av kemikalier som nämns i konventionen stadgas genom förordning.

Om import och export av kemikalier som nämns i konventionen gäller dessutom i tillämpliga delar lagen om tryggnad av landets utrikeshandel och ekonomiska tillväxt (157/74) samt lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/90) samt vad som stadgas eller bestäms med stöd av dessa lagar.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen eller Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och rådets förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden.

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier får föras ut utanför Europeiska gemenskapen och levereras till en annan medlemsstat i Europeiska unionen endast för forskningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål med exporttillstånd av försvarsministeriet. För export och leverans av ricin och saxitoxin behövs dock exporttillstånd av utrikesministeriet. Exporttillstånd skall sökas minst 45 dygn före den tilltänkta tidpunkten för utförelse eller leverans.

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 eller 3 i konventionens bilaga om kemikalier får föras ut och levereras inom gemenskapen endast med tillstånd av Europeiska unionen eller utrikesministeriet. När kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier exporteras utanför stater som är parter i konventionen skall

exportören hos utrikesministeriet visa upp ett intyg som utfärdats av den mottagande staten över att varan blir kvar i landet, utom i fråga om blandningar med låg koncentration i enlighet med det beslut som Organisationen för förbud mot kemiska vapen givit om blandningar med låg koncentration samt, konsumentförpackningar och förpackningar som är avsedda för försäljning för individuellt bruk..

Vid tillståndsförfarandet och den anslutande tillsynen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om export och transitering av försvarsmateriel och lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning samt i bestämmelser som utfärdas med stöd av dem.

11 §

Tillsynsmyndighetens förbud och föreskrifter

11 §

Tillsynsmyndighetens förbud och föreskrifter

12 §

Vite

12 §

Vite

13 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

(Uphävs 13 §)

14 §

Ikraftträdande

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20

Förordningsutkast

Republikens presidents förordning

om ändring av förordningen om ikraftträdande av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring och av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen

Enlighet med republikens presidents beslut, fattat på föredragning av utrikesministern *ändras* 2 § i förordningen om ikraftträdande av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring och av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen samt *upphävs* 3–6 § som följer:

2 §

Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt är i Finland en sådan enda småskalig anläggning som avses i del VI C i verifikationsbilagan i konventionen. Annan anläggning i Finland enligt del VI C i verifikations-

bilagan är Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen vid Helsingfors universitet.

Denna förordning träder i kraft den 2007.
